

İşletme Sorumluluğu “VARSA” değil “VAR”

Elk. Müh. Mehmet Güzel
mehmet.guzel@emo.org.tr

Gediz Elektrik Dağıtım A.Ş. İzmir İl Müdürlüğü, işletme sorumluluğu konusunda aboneleri bilgilendirmeyi ve işletme sorumlusu bildirimlerini istememe uygulamasını sürdürmektedir. Şubemizin İzmir 2. İdare Mahkemesi'nde açtığı davanın 12.05.2009 tarihinde işlemin yürütmesinin durdurulmasına karar verilmesiyle sonuçlanması sonrası İl Müdürlüğü abonelere gerekli yazıları yazarak bilgilendirmeyi yapmıştı. Ancak takvim yılına göre düzenlenen sözleşmelerin 2010 yılına ilişkin takibi yapılmamış, bu konudaki yazılarımız cevaplandırılmamıştı.

Geçtiğimiz bir yıl içinde Gediz Elektrik dağıtım A.Ş'nin konuya bakışında bir değişiklik olmamış, 2011 yılı için İzmir ve Manisa İl Müdürlükleri'ne ise 16.12.2010 tarihli yazı ile hatırlatılmış olmasına karşın abonelere bilgilendirme yapılmamıştır.

Bildiği gibi İşletme Sorumluluğu Hizmetleri, Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliği'nin yürürlüğe girdiği 30.11.2000 tarihinden önce Şubemizce uygulamaya başlanmıştır. Hizmetin kalite ve sayı açısından artması için çeşitli düzenlemeleri yanında YG Tesisleri İşletme Sorumluluğu Yönetmeliği 18.03.2004 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. **Bu sınırlandırmalar, İşletme Sorumlusu sayısı, abone grupları ve sektörel gelişmeler dikkate alınarak EMO Yönetim Kurulu'na güncellenmektedir.**

Sürekliliğinin sağlanması için

sözleşmenin takvim yılı esasına göre düzenlenmesi ve hizmet belgesinin her yıl yenilenmesi gereklidir. Ayrıca trafolu müşterilere ait Elektrik Satışına İlişkin Perakende Satış Sözleşmesi'nin 5. maddesinin i bendinde **“...Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliğinin 60. maddesi hükmü ve buna ilişkin Şirketçe çıkarılmış uygulama talimatları doğrultusunda sorumlu elektrik mühendisi ile işletme sorumluluğu hizmet sözleşmesi imzalar ve bu sözleşmeyi her yıl yenileyerek Şirkete ibraz eder. Aksi halde Müşterinin elektriği kesilir”** ibaresi bulunmaktadır. Bu açık ifadeye karşın İzmir ve Manisa İl Müdürlükleri takvim yılı sonunda abonelerinden, YG İşletme Sorumluluğu Sözleşmelerini yenileyerek şirkete ibrazını istememektedir. Ayrıca **Manisa İl Müdürlüğü kendi imzaladığı perakende satış sözleşmesine uymayarak sözleşme aşamasında dahi İşletme Sorumlusu aramamaktadır.** Açıkça yönetmeliklere aykırılık taşıyan konunun İzmir İl Müdürlüğü hukuksal sürecine benzer bir süreçten geçmeden çözülmesi zor görünmektedir.

Şube sınırlarımız içinde GEDİZ Elektrik Dağıtım A.Ş. dışındaki dağıtım lisansı sahibi kurumlar yönetmelik ve sözleşme hükümlerini yerine getirerek hem aboneleri bilgilendirmekte, hem de sözleşme aşamasında işletme sorumlusu aramaktadırlar. **AYDEM Aydın İl Müdürlüğü, Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi, Manisa Organize Sanayi Bölgesi,**

Ege Serbest Bölge Kurucu ve İşleticisi A.Ş. ile Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nin bu konuda yıllardır gösterdikleri duyarlılık devam etmektedir.

Şubemizce hizmetin abonelere ve dağıtım lisansı sahibi kurumlara ölçülebilir biçimde düzenli dönüşü ile çalışmalar yapılmakta, periyodik kontrol formları ile hizmet bedellerine ait faturaların kontrolü devam etmektedir. Ancak bu hizmet bazı üyelerimizce yalnızca ek bir aylık tahsilat olarak görülmektedir **Bunun önlenmesi için, yetkisiz kişiler aracılığıyla yapılan sözleşmelerde yalnızca imzacı olarak görünen üyeler ile işverenle gerçek bir ilişki kurmalarına karşın sözleşmenin gerektirdiği hizmetleri yerine getirmeyen üyelerin meslek etiğine uymayan bu davranışlarını terk etmeleri gerekmektedir.**

Önemli kısmı Gediz EDAŞ'ın keşintili bilgilendirme alışkanlığından kaynaklı olmak üzere, konunun önemini ve zorunluluğunu anlamayan aboneler nedeniyle kısa süreli sözleşme ve iptaller sürmektedir. **Bu nedenle yapılan sözleşmeler sonrası nedeni ne olursa olsun birlikteliği sürdürmenin şartlarını yok olması halinde İşletme Sorumlusu sözleşmeyi fesh ederek EMO'ya ivedilikle bildirmelidir.** İşletme Sorumlusu'nun sözleşme kapsamındaki teknik, idari, mali yükümlülükleri ancak EMO tarafından haberdar edilmesi ile sona erecektir.

Abonelerin her yıl bilgilendirilmesi

isteğimiz yerine getirilmezken geçtiğimiz yıllarda **sayaç okuma ekipleri aracılığıyla dağıtılan Müşteri Bilgi Formu Aralık 2010-Ocak 2011 aylarında güncellenmiştir.** Sistem İşletme Müdürlüğü yazısı ekindeki form bazı abonelere iki farklı içerikte bazılarında da ikisi birlikte olmak üzere ulaştırılmıştır. **Trafo gücünden, beslenildiği fider ve TM'ye kadar detaylı teknik bilgileri de içeren formlarda işletme sorumlusu yine "varsa" sütununda yer bulabilmiştir.** Ne yazık ki dağıtım yapılan birçok abonede yıldır işletme sorumlusu bulunmakta ve sözleşmeler yazı ekinde bağlı bulunan işletme müdürlüklerine gönderilmektedir. Bu formlar doğal olarak işletme sorumlularına yönelmiştir, **ancak işveren "varsa" yazısından tereddüt etmiş, yasal zorunluluğun, neden "ihtiyari" bir duruma sokulduğunu sorgulamıştır.**

Bu günlerde İzmir Müdürlüğü başlıklı başka bir yazıda işletmelelere imza karşılığı teslim edilmektedir. Abonelere, trafolara uygun değerde YG sigortası takılması, aksi halde enerji alınan noktadan fiziki itibatın

iptal edileceği bildirilmektedir. Yazı, İşletme Sorumlusu bulunan aboneler dikkate alınmaksızın gönderildiğinden işveren nezdinde yine sorgulanabilir bir hizmet oluşmuştur. **GEDİZ EDAŞ işletme sorumlusu gerekliliği dışında yazdığı her yazı ile ona rağmen kurumsallaşan bu yapıya zarar vermektedir.**

Bilinmelidir ki arıza ve kesintiler dahil her türlü iletişimde sorumlu ve yetkili İşletme Sorumlusudur. Bu sözleşmenin İşletme Sorumlusunun Yükümlülükleri kısmında "İşletme sorumlusu işletme yönünden işvereni TEDAŞ (veya görevli şirket) nezdinde temsil etmekle görevli ve buna yetkilidir. TEDAŞ'tan gerilim kesim talebinde bulunmak, yeniden gerilim verilmesini talep etmek, kesinti, arıza vb. konularda gerekli ilişkileri sürdürmek İşletme sorumlusunun görevlerindedir" denilerek İşletme Sorumlusu müşteri adına şirket ile ilişkilerde yetkili kılınmıştır.

Dağıtım şirketlerinin, trafolu abonelerle ilgili her türlü teknik ve idari ilişkisinde en doğru ve kısa çözüm işletme sorumluluğudur.

Bu nedenle hizmetin doğru ve nitelikli olmasının yanında yaygın bir biçimde yapılması gereklidir. Ancak GEDİZ EDAŞ'ta sözleşmeler merkezi olarak kayıt altına alınmakta, güncellenerek işletmeler bazında dağıtım yapılmamaktadır. Bu nedenle kesinti ve özellikle müşterilerin ortak kullandığı ENH arızalarında el yordamı ile sorumlu aranmaktadır. Bunun için, işletme sorumlusu ve abone bilgilerinin İl Müdürlükleri bazında derlenerek ilçe işletme müdürlüklerinin paylaşabildiği bir formatta düzenlenmelidir. Ayrıca iptal ve yeni işletme sorumluluğu sözleşmeleri de sisteme kayıt edilebilmelidir.

Şubemiz her ay güncellenmiş İşletme Sorumluluğu kayıtlarının kurumsal kullanım kaydıyla dağıtım şirketleri tarafından talep edilmesi sonrası teslim edecektir. **Bilinmelidir ki yasal olarak tariflenmiş ve işlerliği kanıtlanmış İşletme Sorumluluğu Hizmetleri ve İşletme Sorumlusu "varsa" değildir, "var" dır ve bu hizmet her türlü olumsuzluğa karşın geliştirilerek sürdürülecektir.**

Elektrikte gizli ZAM

01.01.2011 (SANAYİ) TL/kWh	TEDAŞ'tan ALIM	TEDARİKÇİ'den ALIM
Birim Enerji Satış Fiyatı	0.15594	0.15(tahmini)
Perakende Satış Hizmet Bedeli	0.00466	0.00104
İletim Sistemi Kullanım Bedeli	0.00724	0.00724
Dağıtım Sistemi Kullanım Bedeli	0.0165	0.0165
Kayıp-Kaçak Bedeli	0	0.02217
Toplam Sistem Kullanım Bedeli	0.0284	0.04695

EPDK'nın 28 Aralık 2010 tarihinde aldığı kararla 1 Ocak 2011 tarihinden itibaren uygulamaya konan "maliyet bazlı tarife tablosu" güncellendi. Buna göre kaçaklar için ayrı bir sütun açılarak daha önce enerji alış fiyatlarının içinde iken bu defa "ayrıştırıldı". Elektrik alış fiyatları da bir miktar düşürülürken sistem kullanım vb ise %86 artırıldı.

Dağıtım şirketlerinden enerji alan abonelerin faturalarında pek bir değişiklik gözlenmediğinden kamuoyunda bu "gizli zam" pek yankı bulmadı. Ancak çok ince bir düzenleme olan bu kararla "serbest tüketiciler" ve elektrik üreticileri zarar gördüler. Bilindiği gibi serbest tüketiciler piyasadan pazarlıkla temin ettikleri elektrikte indirim oranı, sadece elektrik alış fiyatlarında oluyor.

Böylece özellikle ticarethane tarifeli serbest tüketiciler %30'lara varan elektrik alış fiyatı indirimleri ile elektrik alırken bu defa %10-15 oranında indirim alabilmektedirler. Aradaki fark dağıtım şirketlerinin sistem kullanımındaki artışlara ve yeni eklenen kaçak tutarı olarak yine dağıtım şirketlerine gidecek. Bu ince hesaplama yöntemi ile dağıtım şirketlerine pay aktarılırken hesabını %30 indirimli fiyatlara göre belirleyen otel, motel gibi ticarethaneler ile üretimin temel unsuru olan fabrikalar (sanayi tarifesi) bu zamdan etkilenenler.

Bu düzenleme, dağıtım bölgeleri özelleştirme ihalelerinin ve birçokları için onay & devir süreçlerinin tamamlanmasıyla bu bölgeleri alan firmaların ihale teklif bedellerinin geriye dönüşünü kolaylaştırmak amacıyla yapılmıştır. Fonsuz tarifeye bakıldığında elektriğe zam olmaması, ancak elektrik birim fiyatının çekilip dağıtım, iletim ve perakende satış hizmet bedellerinin yükseltilmesi dağıtım firmalarına verilen bir avantajdır. Ya dağıtım firmalarından özelleştirme ihalesine katılıp da kazanamayan firmalar bu avantajı bilselerdi ihaleyi almak için acaba daha yüksek teklifte bulunurlar mıydı?